

abebe teklehaimanot

ስለ አበበ ተክለሃይማኖት አንዳንድ አስተያየቶች

September 26, 2016

አበበ ከአየር ኃይል አዛዥነቱ በመለስ ከተባረረ በኋላ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የሕግ ት/ቤት ገብቶ ለመመረቂያ ያቀረበውና በኋላም (አሜሪካን አገር ጆርጅያ ግዛት አንድ አመት ቆይቶ) ሁለተኛ ዲግሪውን ሲጨርስ ያቀረበው ፅሁፍ፣ በሱ አባባል በእብራትና ባለማወቅ፣ ከሚያውቁትም ለመስማት ባለመፈለግ፣ (እሱ በመሪነት ያገለገለበት ድርጅት) ኢትዮጵያን ህጋዊ የሆነውን የአሰብ ወደብ ባለቤትነት ማሳጣቱን መገንዘቡንና ይህም እንዴት ታላቅ ቁጭትና ሀዘን ውስጥ እንደከተተው፣ በተቻለው አቅምም ይህንን ታሪካዊ ስህተት ለማረም እንደሚጥር ጠቁሞ ነበር።

ይህንን ካለ በኋላ ፅሁፉን የተመለከቱ ሰዎች ምንልባትም ስህተቱን ለማረም ገፍቶ ይቀጥላል የሚል ተስፋ ጭርባቸው የነበረ ቢሆንም፣ ያለምንም አጥጋቢ ምክንያት አበበ ለረጅም ጊዜ ድምፁ ሳይሰማ ቆይቶ ነበር።

ከዚህ በኋላ ከአበበ የሰማነው የ 1997 ምርጫን አስመልክቶ ቅንጅትና ህብረት፣ (ኢሕአዴግ ስለ ራሱ ጥንካሬ በነበረው የተሳሳተ ግምትና፣ አጋዥና ደጓሚ ፈረንጆቹን ለማስደሰት የፈጠረውን አጋጣሚ በመጠቀም)ሚሊዮኖችን ማንቀሳቀስ በጀመሩበት ወቅትና የኢሕአዴግ የመሸነፍ ዕድል መታየት በጀመረበት ወቅት፣ በትግሪኛ በሚወጣ መጽሄት ላይ፣ ካስፈለገ እንደገና ወደ በርሃ እንወርዳለን (እርግጥ እንደምከንያት ያቀረበው በአንድ ንግግር ላይ በድሩ አደም ወደ መጡበት እንመልሳቸዋለን ያለውን ዘረኛ ሀረግ፣ ድርጅቶቹ-በተለይም ቅንጅት ፀረ ትግራይ አቋም አላቸው የሚል፣ በምንም መመዘኛ ሀቅ ላይ ይልተመሰረተ፣ ራሱም ከልቡ ያምንበታል ብሎ ማሰብ የሚከብድ አቋም በመደርደር ነበር) ብሎ ባስደመመን ወቅት ነበር። (ለነገሩ እሱም ብቻ ሳይሆን በቅንጅትና በህብረት ቅስቀሳ የሚሊዮኖች መንቀሳቀስ ሌንጮ ለታንም አስደንብሮ ብዙ አስብለውት ነበር!)

ከአመታት ቆይታ በኋላ ደግሞ አሁን አበበ ባለፉት ሁለት አመታት ማለት ይቻላል፣ በልዩ ልዩ ጋዜጦችና ድረ ገጾች የሀገራችንን ችግር በመተንተንና መልስ ሊሆኑ ይችላሉ የሚላቸውን የግል እይታውን ማጋራትና በስፊው መጻፍ ጀምሯል። ከማንነቱ ባሻገርም (የቀድሞ የመንግስትና የህወሃት ከፍተኛ ባለስልጣን)፣ የሚፅፋቸው ፅሁፎች ብዙ ቁም ነገሮች ያዘሉ በመሆናቸውም ጭምር አነጋጋሪ በመሆን በርካታ ሰዎች በድጋፍም ሆነ በነቀፌታ ሃሳቡን ሲሞግቱ መታየቱ፣ በሀገራችን እጅጉን የሚያስፈልገውን የሃሳብ ሙግት ጊዜያዊ አጀንዳ በማድረግ የራሱን አስተዋፆ እይደረገ መሆኑ ይበል የሚያሰኝ ነው።

በተለይ ደግሞ በጄነራል መኮንንነት አግልግሎት የነበረው ተቋም ከተቋቋመበት አላማ ውጭ በኢኮኖሚውና በፖለቲካው መስክ እያደረገ ያለው ጣልቃ ገብነት በሃገራችን ላይ ሊያመጣ የሚችለውን ትልቅ አደጋ በመጠቀም ያቀረበው ትንተናና አስተያየት ብዙ ውይይቶችን የጋበዘ ነበር። (የሱ እንደዚህ ደፍሮ መውጣትም ይመስለኛል፤ ፃድቃንን ሰፋ ያለ ሀገራችን የገጠማትን ችግሮች ተንተኖ የመፍትሄ ሃሳቦችን በማቅረብ ትልቅ የመወያያ ርዕስ እንዲሆን ያበቃው።)

“ውሃ ቅዳ ውሃ መልስ” በሚል ርዕስ በቅርቡ ያወጣው ባለ 12 ገጽ ፅሁፍ (አደጋ ፎረም)ውስጥ በአሮሚያና በአማራ ክልል በመካሄድ ላይ ያለውን ትግል፣ የትግሉን ሂደትና ፣ኢሕአዴግ የህዝቡን ትግል አስመልክቶ በመስጠት ላይ ያለውን መልስና፣ ያገማገም ሂደት የተቸ ፅሁፍ ነው። እዚህ ፅሁፍ ውስጥ የኔን ቀልብ የሰበው ባንዳንድ አካባቢና በአንድ አንድ ግለሰቦች የተካሄዱ፣ ውግዘት የሚይስፈልጋቸው ጸረ- የትግራይ ተወላጆች ቅስቀሳና ድርጊት ያጠቃላይ የትግሉ ገላጭ ገጽታ አድርጎ በማቅረብ ፣የኢሕአዴግ ድርጅቶች ዝምታን የወቀሰበት ክፍል ነው።

ሰፋ በማድረግም “ለ 25 ዓመታት ያህል የትግራይ የበላይነት አለ እየተባለ እየተናፈሰ እና በብዙ ህዝቦች ዘንድ የተዛባ አረዳድ (perception)እንዲኖር ሲደረግ ስልጣናቸው ስላልተነካ ይህን መሰል ነጭ የማስመሰላና? የፕሮፓጋንዳ ስራ ለማስተባበል ሆነ ለመከላከል ምንም የሰራው ስራ አልነበረም።...” በሚል ብዙ በማተት ኢሕአዴግን ወቅሶ እሱ፣ ይህን የተዛባ አረዳድ ያለውን ለማረም ብዙ ርቀት ይሄዳል።

ህውሃት ሁሌም ለማወናበድና የትግል አቅጣጫን ወደ አሳቻ መንገድ ለመምራት በሱ ላይ የተነሳውን ተቃውሞ በሙሉ በትግራይ ህዝብ ላይ የተነሳ አስመስሎ ማቅረቡን እንደ ዕውነታ መቀበል አለብን ማለት አይደለም፤ አበበ በዚህ ፅሁፍ የዚህ ሰለባ የሆነ ይመስለኛል። አበበ በአንድ ፅሁፍ ሳሞራ፣ ህውሃት የለም ማለት የትግራይ ህዝብ የለም ማለት ነው በሚል የተናገረውን ክፉኛ የወቀሰበትን ሳስብ፣ አሁን ያለው የትግል ሂደት ግለት አስደንግጦት በስሜት የህውሃት ፕሮፓጋንዳ ሰለባ የሆነ ይመስለኛል ያልኩትን የበለጠ ያጠናክራል።

በአድርባይነትና በመርህ አልባነት የሚታወቀው አባይ ፀሃዬና፣ መተካካት የሚሉት ፈሊጥ አልዋጥልህ ያለው ስዩም መስፍን ቅጥፈት በለመደ ምላሳቸው ሰሞኑን ቴሌቪዥን ላይ ወጥተው ያልሆነውን ሆነ በሚል መቀባዠርና መርዝ ለመርጨት መፍጨርጨር፣ (የደብረጽዮን ተጨፈኑ ላሞኛችሁ ሳይጨመር!)ሀገራዊው ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ኢላማ ያደረገው አገዛዙን በመሆኑና፣ የአገዛዙ ቁንጮ ደግሞ ህውሃት በመሆኑ ትግሉን ለማምከን የሚይደርጉት ጥረት እንደሆነ ግልጽ ነው።

አንተ አበበ ደግሞ ህውሃት ባንተ ግምት፣ ሀዲዱን ስቶ በፖለቲካና ርዕዮተ ዓለም ኪሳራ የሚንቀሳቀስ አምባገነናዊ ቡድን ለመሆኑ በበርካታ ፅሁፎችህ የፃፍክ ሰው እንዴት የዚህ ቡድን መሪዎች ለሚለፈልፉት ፕሮፓጋንዳ ሰለባ ለትሆን እንደቻልክ ግራ ያጋባል።

እኔ እስከሚገባኝ ድረስ ላለፉት 25 ዓመታት ያለው ተቃውሞ ህውሃት፣ ኢሕአዴግ የሚለውን ጭምብል ለብሶ አላግባብ፣ አነተ እንዳልከው “የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ መከላከያ ኤታማዦር ሹም እና የአገር ደህንነት መስሪያ ቤት ርስት እስከመስል ድረስ በትግራይ ተወላጆች ለ 25 ዓመት የተያዘ በመሆናቸው...” (በሶስተኛ አለም ከነዚህ እጅግ ወሳኝ ተቋሞች ውጭ ሌላ ምን አለና!)የበላይነቱን አንሰራፍቶ ይጨቁናል (የትግራይን ህዝብም ጨምሮ!) የሚል እንጂ የትግራይ ብሄር አገራችንን

እየጨቆነ ነው የሚል አንድም የፖለቲካ ስብሰብ የለም። ለዚህ ነው አበበ በፅሁፉ ያሰፈረው የፌዴራል ስርዓቱ የትግራይ የበላይነት እንዲያኖር ያደርጋል ምናምን የሚለው የገዢ መደብን ከህዝብ ጋር የማቆራኘት ብኝታው ነው እንጂ በመሬት ላይ ያለ እውነታ አይደለም።

ሮም እኮ ቢሆን ፅንፈኛ ብሄርተኞች አቅጣጫ አስተው፣ ወደ ፀረ አማራነት አራገቡት እንጂ በአጭር ጊዜ ታጋዩ፣ የአማራ ገዢ መደብ የበላይነቱን ይዞ ከትግራይ የገዢ መደብ ጋር በማበር ሀገራችን ላይ ጭኖት የነበረውን ጭቆና ለማውረድ ሲታገል የአማራ ሕዝብን አስመልክቶ ብኝታ አልነበረበትም!

እርግጥ አንተም እንደምታውቀው በትላልቅ ተቋሞች ውስጥ የአንድ ብሄር ተወላጆች የበላይነትን መቆጣጠር፣ ሰዎች ናቸውና የተወሰነ አድልዎ ማድረጋቸው የሚጠበቅ ነው። የሚጠበቅ ቢሆንም ግን ስህተት በመሆኑ ሊነቀፍና እርምጃም እንዲደረግ መታገል የግድ ነው። ይህ እንዲያውም ያስታወሰኝ የኢትዮጵያ አየር ሃይል አዛዥ በነበርክበት ወቅት ፣አየር ሃይሉ አዲስ ምሩቃንን በሚይስታዋውቅበት ወቅት ንግግር ስታደርግ “ ዘንድሮ በአጋጣሚ ምሩቃኑ ከአንድ ብሄር የተውጣጡ ናቸው” ያልከው በፅሁፍ ማንበቤ ትዝ ይለኛል፣ ይህንንም አሁን ላይ ሆነህ ስታስብ አድሎአዊነቱ እንደሚቀፍህ እገምታለሁ። (ስህተት ከሆነ ለመታረም ዝግጁ ነኝ)

በአገራችን ላለፉት 25 ዓመታት ሲገነባ የከረመው የገዢ መደብ አባላት ከሁሉም ብሄሮች የተውጣጡ ለመሆናቸው፣ የዚህ የካህን መደብ መሪ ተዋናይ ደግሞ የህወሃትን ድርጅታዊ አቅም ማለትም ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊ፣መከላከያና ደህንነትን በመጠቀም መሪነት ስፍራውን የያዙት ደግሞ የትግራይ ተወላጆች መሆናቸው ደግሞ ፀሃይ የሞቀው ሃቅ ነው።

ምናልባትም በአቦይ ስብሃት አባባል በኢትዮጵያ ውስጥ በግዝፈት ማንም የማይስተካከለውን ኤፈርትን፣ በብዙ መቶ ሚሊዮን(ቢልዮን ይሆን?) በህወሃት ጄነራሎች ሙሉ ቁጥጥር (መንግስት ፓርላማ ፊት ቀርቦ ለመቆጣጠር አቅም የለኝም ያለውን)የሚመራውን ሜቴክን ብናይ ነገሮችን ግልጽ ሳያረግ አይቀርም።እነዚህን በመሬት ላይ ያሉ ሃቆች ሺ ፕሮፓጋንዳና ውዥንብር ፈጠራ በህወሃት ቁንጮዎች ቢካሄድ ፣አዲስ የተፈጠረውና በማደግ ላይ ያለው የገዢ መደብ አባላት ከብዙ ብሄር የተውጣጡ ቢሆንም ከፍተኛውን ድርሻ ግን የያዙት የትግራይ ተወላጆች መሆናቸው ጥሬ ሀቅ ሊፍቀው አይችልም።

በአጠቃላይ የትግል ሂደት ውስጥ፣ እንዲህ በየወቅቱ የሚፈጠሩትን አንዳንድ አድሎአዊና የተዛቡ አሰራሮች ማጋለጥና መታገል አስፈላጊ ቢሆንም፣ ዋነኛው የትግሉ ዓላማ ግን፣ ይህን በትግራይ ተወላጆች የበላይነት የሚዘወር የገዢ መደብ ከነግትንትሉ አንኮታኩቶ፣ በምትኩ ፍትህ የነገሰባት፣ ዴሞክራሲያዊ ስርዐት የሚገነባባት ሁሉም ኢትዮጵያዊ እንደ ዜጋ የሚከበርባት ሀገር ለመመስረት መሆን ነው የሚኖርበት።

አበበ የህወሃት አመራር አባል በነበረበት ወቅት ከነበረው ብልሹና ለሀገር የማይበጅ መንገድ ወጥቶ ረጅም ጉዞ በመጓዝ፣አሁን የሚያቀርባቸው ፅሁፎች በአመዛኙ ሀገርን ማፅከል ያደረጉ በመሆናቸው፣ ሃሳቡን ብጋራም ባልጋራም ተቀባይነት ያላቸው ሃሳቦች በመሆናቸው፣ ለሚያደርገው አስተዋጽኦ በግሌ አከብረዋለሁ፣ የበለጠም እንዲፀፍና የአቅሙን ያህል እንዲያበረከትም እመኛለሁ።ነገሮች ትንሽ ከረር ሲሉ ወደ አደጉበት ብሄርተኛ ማዕቀፍ ስብሰብ ማለት ምንም ፋይዳ የለውም።

ለሁላችንም የሚጠቅመው በድፍረት ያንን ማዕቀፍ እርግፍ አድርጎ ትቶ ሃገራዊው ላይ ጠንከር በማለት የበለጠ ለማበርከት ይቻላልና አበበም በዚህ መንገድ እንዲገፋበት ነው። የትግራይ፣ የአማራው፣ የአሮሞው ወይም የሌላው ህዝብ ጥቃት የሁላችን ጥቃት ሰለሆነ በጋራ የምንታገለው እንጂ፣ እኔ ከዛ ብሄር አይደለሁምና አይመለከተኝም ወይም ብሄርህ አይደለምና እኔን የበለጠ ይመለከተኛል የሚባል ሊሆን አይችልም። እንዲመጣ የምንመኘውም ስርዓት ሁሉንም የሀገራችንን ህዝብ ያለ አድልዎ የሚይስተዳድር እንዲሆን ትግላችንም የጋራ ይሁን የሚባለውም ለዚህ ነው።

አበጋዝ ወንድሙ

<http://www.ethiopianorama.com>